

MAJANDUS- JA KOMMUNIKATSIOONIMINISTEERIUM
TÖÖSTUSOMANDI
APELLATSIOONIKOMISJON

OTSUS nr 1038-o

Tallinnas, 02. mail 2008.a.

Tööstusomandi apellatsioonikomisjon, koosseisus: Priit Lello (eesistuja), Tanel Kalmet ja Sulev Sulsenberg, vaatas suulises menetluses 15. aprillil 2008 läbi Mikk Targo ja Eesti äriühingu TÜ Artim (registrikood 10377941, Sõpruse pst 19-3, 10615 Tallinn), keda esindab patendivolinik Almar Sehver, vaidlustusavalduse kaubamärgi CODE ONE (taotluse nr M200501060) klassides 9 ja 41 füüsiliste isikute Koit Toome ja Sirli Hiiuse nimele registreerimise tühistamiseks.

I Asjaolud ja menetluse käik

1. 18. augustil 2005 esitasid Koit Toome ja Sirli Hiius (edaspidi taotlejad) Patendiametile taotluse sõnaühendi CODE ONE kaubamärgina registreerimiseks klassides nr 9 ja 41 nimetatud kaupade ning teenuste suhtes.

2. Eesti Kaubamärgilehest nr 11/2006, kaubamärgi registreeringu väljavõttest ja Patendiameti materjalidest nähtuvalt on Patendiamet 19. septembril 2006 vastu võtnud otsuse nr 7/M200400727 registreerida Koit Toome ja Sirli Hiiuse nimele kaubamärk CODE ONE.

Kaubamärk on otsustatud registreerida järgmiste kaupade ja teenuste suhtes:

Klass 9: teksti, heli või kujutise salvestus-, edastus- ja taasesitusaparatuur; teleri vahendusel kasutatavad mängu- ja ajaviiteseadmed; optilised ja magnetilised andmekandjad; audio-, video- ja audiovisuaalsalvestused; kompaktplaadid, laserplaadid; CD-ROM-id ja DVD-ROM-id, heliplaadid, heli- ja videokassetid; elektroonilised raamatud ja trükised;

Klass 41: haridus- ja kasvatusteenused; väljaõpe, treening (demonstratsioonid); meelelahutus- ja ajaviiteteenused; kultuurialane tegevus; haridus-, meelelahutus-, puhke- ja kultuuriinfo; trükiste ja tekstide (v.a reklaamtekstid) kirjastamine, avaldamine, tõlkimine; klubiteenused; elektronraamatute ja -ajakirjade kirjastamine arvutivõrgus, elektronväljaannete pakkumine arvutivõrgus; mänguteenused arvutivõrgus; fotoreporteriteenused; digitaalkuvamisteenused; esinemiste korraldamine; haridus või meelelahutusvõistluste korraldamine; raadio- ja teleprogrammide lavastamine, valmistamine, produtseerimine, helistuudiod, filmistuudiod, heli ja/või kujutise salvestamise teenused; visuaalse kunsti või kirjandusteoste esitluste korraldamine kultuurilistel või hariduslikel eesmärkidel.

3. 22. detsembril 2006 esitasid Mikk Targo ja TÜ ARTIM (edaspidi vaidlustajad) Tööstusomandi apellatsioonikomisjonile (edaspidi apellatsioonikomisjon) vaidlustusavalduse kaubamärgi CODE ONE (taotluse nr M200501060) registreerimise otsuse tühistamiseks.

Vaidlustaja põhiseisukohad

4. Vaidlustusavalduse kohaselt on vaidlustaja Mikk Targo, Eesti muusikamaailmas tuntud isik, kes muuhulgas on ka menubändi CODE ONE looja, produtsent, arranžeerija, muusika

---

Address:
Harju 11
15072

Telefon:
6 256 490
e-mail: toak@mkm.ee

Faks:
6 256 404
www.mkm.ee/apellatsioon

autor ning manager. Teine vaidlustaja, TÜ ARTIM, on äriühing, mille juhatajaks ja üheks liikmeks on Mikk Targo. Äriühingu TÜ Artim kaudu toimub Mikk Targo äritegevus ning nimetatud äriühing on olnud seotud CODE ONE bändi projektiga, seda eelkõige läbi asjaolu, et tegemist on isikuga, kelle nimel on välja antud ansambliga seotud fonogrammide (seega eelduslikult fonogrammitootja õiguste omaja autoriõiguse seaduse, edaspidi AutÕS § 62¹ kohaselt).

5. Vaidlustajad selgitavad, et 1994. aasta suvel alustas koostöös autorite kollektiiv Paul Lilje ja Mikk Targo eesmärgiga luua tantsumuusikat viljelev meelelahutusprojekt – duetina esinev ansambel. Paul Lilje ja Mikk Targo mõttetöö tulemusena sündis ka ansambli nimi – CODE ONE. Järgnevalt valiti välja ansambli lauljad, kelledeks osutusid Koit Toome ja Sirli Hiius. Sellele järgnes intensiivne loominguline töö, müügiedendus ja tänu paarile hitile ka hilisem edu ja tuntus. Aastatel 1995 kuni 1998 oli CODE ONE Eestis üks parimaid müügiartikleid – välja anti kolm CD plaati ning esineti arvukatel kontsertidel. Kogu helilooming, helirežissuur, produktsioon, arranžeringud, müük ja management oli Mikk Targo õlul, Koit Toome ja Sirli Hiius olid teoste ettekandjad. Ansambli CODE ONE tegevus lõppes 1998. aastal.

6. Vaatamata bändi CODE ONE tegevuse lõpetamisele aastal 1998, on tänasel päeval võimalik taas osa saada CODE ONE esinemistest ning kuulda vanu tuntud laule. Kuid siinjuures on eriti märkimisväärne asjaolu, et tänasel päeval esinev CODE ONE on ellu kutsutud Koit Toome ja Sirli Hiiuse isiklikul initsiatiivil ning kogu tegevus toimub ilma vastavate õiguste omaniku – Mikk Targo ja/või TÜ Artim – loata.

7. Mikk Targo on esitanud registreerimistaotluse nr M200501224 kaubamärgi CODE ONE registreerimiseks klassides 35 ja 41 vähem kui kaks kuud hiljem kui taotlejad, so 26. septembril 2005.

8. Vaidlustajad leiavad, et Patendiameti otsus registreerida kaubamärk CODE ONE taotlejate nimele on väär ning vastuolus kaubamärgiseaduse normidega.

9. Esiteks leiavad vaidlustajad, et kaubamärgi registreerimine on vastuolus kaubamärgiseaduse (edaspidi KaMS) § 9 lg 1 punktiga 10. Nimetatud seadusesäte, mis kehtestab pahausksuse kaubamärgi absoluutse õiguskaitset välistava asjaoluna, on kaubamärgiseaduses ainus, millele saab tugineda Eesti kohalik isik kaitsmaks oma õigusi isiku(te) suhtes, kes on kaubamärgi registreerimistaotluse esitanud pahauskselt. Koit Toome ja Sirli Hiiuse osalus CODE ONE projektis on piirdunud vaidlustaja projekti elluviimisega, laulude linti laulmisega ning järgnenud ülesastumistega avalikel kontsertesinemistel. Koit Toome ja Sirli Hiiuse osalus CODE ONE projektis sai alguse ajal, mil bändi nimi oli juba valitud ning esimesed laulud valmis. Seetõttu pidid nad ilmselgelt teadma, et neile ei kuulu õigusi CODE ONE ansambli nimele ega selle loomingule. Vaidlustusavaldusele on lisatud ka nimekiri CODE ONE albumitest koos laulude ning muusika autorite andmetega. Täpsustuseks – autorinime Op.Zeo taga peitub Mikk Targo isik ning autorinime Mr.PaPa taga peitub Paul Lilje isik.

10. Ajalehe „Meie Meel“ 30. augusti 1995 artiklist võib lugeda Koit Toome enda poolt öelduna: „Jaanuarikuus hakati lugude põhjasid tegema. Siis korraldati lauljate leidmiseks konkurss, millest ka meie Sarah’ga osa võtsime...“. Postimehe 3. augusti 1996 artiklist „Näed, aga ei kuule“ võib lugeda muuhulgas: „Nüüd teavad kõik, et Zeo on Mikk Targo ja et just tema kirjutab laulud ja korraldab nukkude liikumise...“. Kuna KaMS ei ava pahausksuse mõistet võib analoogia korras lähtuda asjaõiguses kasutatavast pahausksuse käsitlusest. Asjaõigusseaduse § 35 lg 2 kohaselt „valdus on pahauskne, kui valdaja teab või peab teadma, et tema valdusel puudub õiguslik alus või et teisel isikul on suurem õigus asja vallata.“ Eeltoodut arvestades on ilmne, et Koit Toome ja Sirli Hiiuse õigus registreerida enda nimele kaubamärk CODE ONE ei saa olla suurem, kui vaidlustajate oma.

12. Teiseks leiavad vaidlustajad, et kaubamärgi CODE ONE registreerimine on vastuolus KaMS § 10 lg 1 punktiga 1. Vaidlustaja on identse varasema CODE ONE kaubamärgi omanik KaMS § 11 lg 1 p 1 alusel, mille kohaselt varasem kaubamärk on kaubamärk, mis omandas üldtuntuse varem.

13. Vaidlustajate kaubamärk CODE ONE on Eestis saavutanud üldtuntuse enne 18. augustit 2005, kuna kaubamärgi CODE ONE kasutamine toimus Mikk Targo ja TÜ Artim kui vastavate õiguste omaniku, nimel ning tema hüvanguks. Koit Toome ja Sirli Hiius olid üksnes ansambelis osalevad artistid, kes töötasid produtsendi Mikk Targo heaks. Seega kõik kaubamärgi CODE ONE kasutamisest tulenevad õigused kuuluvad vaidlustajatele. Kaubamärgi üldtuntuse tõendamiseks tuginevad vaidlustajad tähise kajastatusele ajakirjanduses, reklaamidele (nt 1997. aastal), täiendavalt kinnitavad üldtuntust välja antud albumid ja kontserdid. Lisatud on ka koopiad kolme välja antud albumi kaaneümbristest, kust nähtub informatsioon autoriõiguste ja autoriõigustega kaasnevate õiguste kuuluvuse (© ja „P“ TÜ Artim) ja ka bändi menukuse kohta. Viimase osas rõhutavad vaidlustajad eriti albumit „The Best of CODE ONE“, mille kaaneümbrisel avaldati ka erinevate raadiote saatejuhtide, muusikajuhtide jt muusikaga seotud isikute arvamused bändist CODE ONE, mis ilmselgelt annavad tunnistust meelelahutuse kaubamärgi CODE ONE üldtuntusest Eestis.

14. Hinnanguliselt on CODE ONE albumeid müüdud aegade jooksul alljärgnevas koguses:

- 1) esimene album CODE ONE – 1000 kassetti, 200-300 CD plaati;
- 2) teine album CODE ONE 2 – 12 000 – 15 000 kassetti, 1000 plaati;
- 3) kolmas album The Best of CODE One – 5000 kassetti, 5000 CD plaati.

15. Taotluses nimetatud kaupadest ja teenustest peavad vaidlustajad identseteks üldtuntud kaubamärgi suhtes alljärgnevaid:

Klassis 9: audio-, video- ja audiovisuaalsalvestused, heliplaadid, heli- ja videokassetid.

Klassis 41: meelelahutus- ja ajaviiteteenused; kultuurialane tegevus; meelelahutus- ja kultuuri info; esinemiste korraldamine; visuaalse kunsti või kirjandusteoste esitluste korraldamine kultuurilistel eesmärkidel.

16. Kolmandaks on vaidlustajad seisukohal, et need kaubad ja teenused, mis ei ole identsed, on samaliigilised kaupade ja teenustega, mille osas kaubamärk CODE ONE on saavutanud üldtuntuse, kui vaidlustajate kaubamärk.

17. Lisaks leiavad vaidlustajad, et kaubamärgi registreerimine on vastuolus KaMS § 10 lg 1 punktiga 6. Tuginedes autoriõiguse seaduse § 4 lg-tele 2 ja 3 on vaidlustajate hinnangul seoses CODE ONE projektiga asjakohased alljärgnevad teosed, millele on tekkinud autoriõigus ja mis kuuluvad vaidlustajale:

1. muusikateosed tekstiga ja ilma tekstita (AutÕS § 4 lg 3 p 7);
2. lavastused ja lavakujunduslikud teosed (AutÕS § 4 lg 3 p 12);
3. tuletatud teosed, see on teose tõlge, algse teose kohandus (adaptsioon), töötlus (arranžeerimine) ja teose muu töötlus (AutÕS § 4 lg 3 p 21);
4. teose kogumikud ja informatsiooni kogumikud (sealhulgas andmebaasid) (AutÕS § 4 lg 3 p 22).

18. Vaidlustajad rõhutavad, et nad on samuti CODE ONE albumite fonogrammitootjad AutÕS § 69 järgi, mille kohaselt fonogrammi (helisalvestise) tootja käesoleva seaduse tähenduses on füüsiline või juriidiline isik, kelle algatusel ja vastutusel toimub teose esitamisest lähtuva heli või muu heli esmakordne õiguspärane salvestamine. Vaidlustaja

poolt välja antud esimese ansambli CODE ONE albumi nimi on „CODE ONE“, teisel „CODE ONE 2“ ja kolmandal „Best of CODE ONE“.

19. AutÕS § 4 lg 3 p 9 kohaselt autoriõigus tekib audiovisuaalsetele teostele. AutÕS § 4 lg 5 kohaselt teose originaalne pealkiri (nimetus) kuulub kaitsmisele teosega võrdsetel alustel. AutÕS § 34 lg 1 kohaselt isikul, kes oma loomingulise tegevuse tulemusena materjali valikul või süstematiseerimisel on loonud kogumiku (kogumiku koostajal), tekib autoriõigus sellele kogumikule. Välja antud muusikaalbum on vastavate laulude kogumik.

20. Lähtudes eelnimetatud autoriõiguse seaduse sätetest on võrdsetel alustel kaitstud heliteoste kogumik ise ning selle kogumiku nimetus „CODE ONE“. Vaidlustaja leiab, et nimetus „CODE ONE“ on kaitstud autoriõigustega ja selle litsentsita taotlejate poolt kasutamine kahjustab tema varasemaid õigusi. Ning isegi teose esitajaõigustega seoses tuleb tõdeda, et need õigused ei saa kuuluda üksnes Koit Toomele ning Sirli Hiiusele.

21. 27. juulil 2007 esitasid vaidlustajad apellatsioonikomisjonile täiendavad seisukohad. Pahausksuse väite põhistamiseks selgitasid vaidlustajad, et taotlejate poolt kaubamärgi CODE ONE registreerimisega tekitatakse kahju vaidlustajatele – taotlejate kaubamärgiregistreering klassis 9 annaks muuhulgas aluse keelata vaidlustajatel CODE ONE plaatide edasise müügi ja uute plaatide väljaandmise. Samaaegselt leiavad vaidlustajad, et taotlejate tegevuses puudub ka vastavas kutsetegevuses vajalik tähelepanelikkus, mõistlikkus ja hoolikus, mis on samuti käsitletavad pahausksusena. Vaidlustajad ei nõustu taotlejate väidetega esitajanimega seotud õiguste küsimuses. Kui CODE ONE oli taotlejate esitajanimi, miks siis Sirli Hiius kasutas esitajanime „Sarah“ ja miks taotleja Koit Toome esitajanimi oli „Koit“. Wikipedia artikkel Koit Toomest ei maini esitajanime CODE ONE, samuti Koit Toome soloalbumil ei mainita nime CODE ONE, kuigi esitajate hulgas on nii Koit Toome, kui ka Sarah.

22. Seoses CODE ONE kaubamärgi üldtuntusega ei sea Eesti kaubamärgiseadus tingimuseks, et tarbija seostaks tuntud kaubamärgi ning selle omaniku. Oluline on, et tarbija tunneb kaubamärki CODE ONE ning vaidlustajate poolt esitatud seisukohad ning tõendid näitavad selgelt, et kaubamärgi tuntusest tulenevate õiguste osas on õigustatud isikuks, kelle suhtes need kehtivad, just vaidlustajad.

23. Lähtudes eeltoodust paluvad vaidlustajad tühistada täielikult Patendiameti otsus kaubamärgi CODE ONE registreerimise kohta klassides 9 ja 41 Koit Toome ja Sirli Hiiuse nimele ning kohustada Patendiametit jätkama menetlust.

Taotlejate põhiseisukohad

24. Taotlejad Koit Toome ja Sirli Hiius (keda esindab patendivolinik Urmas Kauler) leiavad 9. aprilli 2007 vastuses, et käesolevas asjas ei ole kohaldatavad ei absoluutsed ega ka suhtelised kaubamärgi õiguskaitset välistavad asjaolud. Seoses pahausksuse väitega selgitavad taotlejad, et kaubamärgi registreerimise otsuse vaidlustamisel, tuginedes absoluutsele õiguskaitset välistavatele asjaoludele, peavad sellekohased väited olema ka absoluutselt üheselt tõendatud ning üheselt mõistetavad. Vaidlustaja väide Koit Toome ja Sirli Hiiuse kaubamärgi CODE ONE pahauskse registreerimiseks esitamise kohta on paljasõnaline ning tõendamata.

25. CODE ONE on Koit Toome ja Sirli Hiiuse esitajanimi, mitte bränd. Duo Koit Toome ja Sirli Hiius esinevad ja neid tuntakse nime CODE ONE all. On ilmselge, et just esitajatel on õigus oma esitajanimele, mitte aga nende poolt esitatud laulude autoritel (heliloojal, sõnade autoril, jms). Taotlejad rõhutavad, et CODE ONE on taotlejate lahutamatu esitajanimi, mida kaitseb AutÕS. Nii vaidlustusavalduses toodust kui ka lisatud tõenditest nähtub, et Mikk Targo on helilooja, kes on kirjutanud lugusid muuhulgas esitajate paarile

Koit Toome ja Sirli Hiius, so esinejanime CODE ONE all tuntud isikutele. AutÕS §-de 65 ja 66 kohaselt tekivad teose esitajal teose esituse suhtes isiklikud ja varalised õigused. Teose esitajale kuulub õigus esitajanimele.

26. Taotlejad leiavad, et Patendiameti otsus ei ole vastuolus KaMS § 10 lg 1 p-ga 1 ja 2. Nimetatud normide kohaldamiseks vastandavad vaidlustajad kaubamärgi CODE ONE, milline väidetavalt on vaidlustajate enne 18. augustit 2005 üldtuntuse saavutanud kaubamärk. Seega leiavad vaidlustajad, et nemad on käesolevas vaidlustusavalduses vaatluse all oleva kaubamärgi omanikuks. Taotlejate hinnangul ei ole vaidlustusavalduses tõendatud kaubamärgi CODE ONE kui vaidlustajate kaubamärgi üldtuntus.

27. Käesoleval juhul ei ole poolte vahel vaidlust küsimuses, et tähis CODE ONE on kaubamärk ning see eksisteerib turul ka kui üldtuntud kaubamärk. Taotlejad leiavad, et vaidlustusavaldusele lisatud tõenditest ei nähtu, et tegemist oleks vaidlustajate kaubamärgiga. Kõik tõendid viitavad otseselt taotlejate ja kaubamärgi CODE ONE vahelisele seosele, so määratlevad kaubamärgi CODE ONE Koit Toome ja Sirli Hiiuse kaubamärgina. Tähise CODE ONE näol on tegemist üldtuntud Koit Toome ja Sirli Hiiuse esinejanime – kaubamärgiga. Seda tõendavad vaidlustaja poolt esitatud kontserttuuride plakatid, plaatide ümbrised jms, millel on koos CODE ONE nimega avaldatud ainult Koit Toome ja Sirli Hiius fotod. Sisuliselt järeldub lisatud materjalidest, et Koit Toome ja Sirli Hiius = CODE ONE ning vastupidi.

28. Kaubamärgi CODE ONE üldtuntuse tõendamiseks on vaidlustajad osundanud mitmete trükimeedias avaldatud artiklitele, reklaamidele ning CD-plaatide ümbristele. Valikuliselt toovad taotlejad välja 29. novembril 1995 ajalehes Meie Meel ilmunud artikli, milles on kaubamärk CODE ONE ning KOIDU ja SARAH tantsutrupp toodud lausa sünonüümidena.

29. Vaidlustajad on oma avaldustes samuti viidanud albumite kaaneümbristel olevatele © ja „P“ tähistele, kuid on jätnud ilmselt teadlikult mainimata, et © ei oma Eesti Vabariigi mitte mingisugust õiguslikku tähendust (kuivõrd Eesti Vabariik pole liitunud Genfi 1952. aasta autoriõiguse konventsiooniga, mis reguleerib nimetatud tähise kasutamist ja õiguslikku tähendust). Lisaks sellele tuleb tähelepanu juhtida asjaolule, et fonogrammi kaitse tähisega „P“ ei tagata mitte ainult fonogrammitootja õigusi, vaid ka fonogrammide salvestatud esitajate õigusi (AutÕS § 71). Samas ei saa tähised © ja „P“ kuidagi tõendada kaubamärgi üldtuntust ega selle seost vaidlustajatega.

30. Viimaseks käsitlevad taotlejad väidetavat vastuolu KaMS § 10 lg 1 punktiga 6. Taotlejad rõhutavad, et CODE ONE ei ole teos, kuivõrd see ei vasta teose tunnustele. Teoseks ei saa ka olla bränd, bänd ega esitaja nimi. Mikk Targo on küll loonud teoseid (laule), millele tal on tekkinud autoriõigused, kuid tal ei ole tekkinud autoriõigust sõnapaarile CODE ONE.

31. Teose originaalne pealkiri AutÕS § 4 lg 5 kohaselt on tõepoolest kaitstav teosega võrdsetel alustel, kuid antud juhul ei ole CODE ONE teos. CODE ONE ei saa ka olla kaitstav kogumiku pealkirjana, sest tegemist on esitajanimega, mille all on albumid välja antud. Antud juhul puuduks täielikult ka uudsuse ja originaalsuse kriteerium, kuivõrd CODE ONE nime on enne albumite väljaandmist korduvalt esinemistel kasutatud.

32. Kuna CODE ONE on esitajanimi, siis puudub vaidlustajatel igasugune õigus lubada või keelata esitajanime CODE ONE kasutamist. Seda enam, et Koit Toome ega Sirli Hiius ei ole andnud vaidlustajatele mitte mingisuguseid õigusi nende esituste kasutamiseks. Koit Toome ja Sirli Hiius ei ole loovutanud vaidlustajatele ega andnud neile õigust kasutada ühtegi esitaja isiklikku ega varalist õigust (AutÕS § 66 ja § 67). Seega on õiguslikult hoopis vaidlustajad rikkunud kõigi Koit Toome ja Sirli Hiiuse esituse sisaldavate albumite

väljaandmisel nende õigusi. Väited vaidlustaja Mikk Targo esitajaõiguste olemasolu kohta on paljasõnalised ja tõendamata. Mikk Targo tegevus laulude kirjutamisel ei saa seejuures kindlasti tekitada talle esitajaõigusi ega anna vaidlustajatele õigust keelata taotlejate esitajanime CODE ONE registreerimist taotlejate nimele.

33. Taotlejad paluvad vaidlustusavalduse jätta rahuldamata.

34. Vaidlustajad esitasid 12. novembril 2007 lõplikud seisukohad, kus selgitasid, et nad jäävad 22. detsembril 2006 esitatud vaidlustusavalduse ja 30. juulil 2007 esitatud seisukohtade juurde.

35. Sarnaselt vaidlustajatega teatasid ka taotlejad 13. detsembril 2007, et jäävad oma varasemalt esitatud seisukohtade juurde paludes jätta vaidlustusavalduse rahuldamata.

36. Apellatsioonikomisjon vaatas vaidlustusavalduse läbi suulises menetluses 15. aprillil 2008 toimunud istungil. Istungil osalesid vaidlustajate poolelt Mikk Targo kui füüsiline isik ja kui TÜ Artim seaduslik esindaja ning Mikk Targo ja TÜ Artim lepinguline esindaja patendivolinik Almar Sehver. Vaidlustusavalduse läbivaatamise käigus kuulati tunnistajana üle helitehnik Jaak Heinloo. Taotlejad istungil ei osalenud, mis ei takista appellatsioonikomisjoni põhimääruse kohaselt asja arutamist.

Taotlejad esitasid appellatsioonikomisjonile samal päeval kirja, milles teatasid, et ei pea istungil osalemist vajalikuks, rõhutades samas, et jäävad kõigi oma varasemate seisukohtade ja põhjenduste juurde.

II Apellatsioonikomisjoni seisukohad ja otsus

37. Apellatsioonikomisjon, analüüsinud vaidlustajate ja taotlejate seisukohti, kuulanud ära tunnistaja ütlused ning hinnanud appellatsioonikomisjonile esitatud dokumentaalseid tõendeid kogumis ja vastastikusel seoses, leiab järgmist.

38. Menetlusosalised vaidlevad käesolevas asjas selle üle, kas Patendiameti otsus kaubamärgi CODE ONE registreerimise kohta klassides 9 ja 41 Koit Toome ja Sirli Hiiuse nimele on vastuolus KaMS § 9 lg 1 p 10, § 10 lg 1 p 1, § 10 lg 1 p 2 ja § 10 lg 1 p 6.

39. Apellatsioonikomisjon märgib, et Patendiameti otsuse vastuolu ükskõik millise eelnimetatud sätetest tuleneva kaubamärgi absoluutse või suhtelise õiguskaitset välistava asjaoluga toob kaasa Patendiameti otsuse tühistamise.

40. Esmalt analüüsib appellatsioonikomisjon autoriõiguste rikkumise väidet. Vaidlustusavaldusest ilmneb, et 1994. aasta suvel alustas koostööd autorite kollektiiv Paul Lilje ja Mikk Targo eesmärgiga luua tantsumuusikat viljelev meelelahutusprojekt – duetina esinev ansambel. Paul Lilje ja Mikk Targo mõttetöö tulemusena mõeldi välja ansambli nimi, milleks sai CODE ONE. Järgnevalt korraldasid ansambli loojad artistide valiku, kelleks osutasid Koit Toome ja Sirli Hiius. Vaidlustusavalduse kohaselt kõik laulud loodi, arranžeeriti ning salvestati Mikk Targo ja Paul Lilje poolt. Lisaks tegelesid vaidlusajad ansambli ülejäänud tegevuse korraldamisega: helirežissuuri, produktsiooni, arranžeringute, plaatide müügi ning ansambli avalikel esinemistel osalemise ettevalmistamisega. Eeltoodud asjaolude kohta andis vaidlustusavalduse suulise arutamise käigus ütlusi tunnistajana üle kuulatud Jaak Heinloo, kelle sõnul oli ta ansambliga seotud alates selle loomisest. Tunnistaja sõnul olid tema ülesanneteks ansambli tehnilise tegevuse korraldamine ja assisteerimine. Tunnistaja ütluste kohaselt juhtis ja korraldas ansambli tegevust Mikk Targo, kes mõtles välja ka ansambli nime. Ansambli nimi mõeldi välja vahepeelses etapis, kuid nime loomise juures Koit Toome ja Sirli Hiius ei osalenud, nemad liitusid projektiga hiljem ning nende roll oli ainult Mikk Targo ja Paul Lilje lugude

esitamine. Ansambel tegutses 1998. aastani. Selle aja jooksul anti välja mitmeid plaate ja osaleti avalikel esinemistel (suvetuuridel).

41. Et CODE ONE lauljad ei olnud ansambli nime loomise juures ja liitusid ansambliga hiljem, kinnitavad kogumis täiendavalt vaidlustajate poolt apellatsioonikomisjonile esitatud ajalehe „Meie Meel“ 30. augusti 1995, 29. novembri 1995 ja 27. märtsi 1996 väljaannete väljavõtted. 30. augusti 1995 lehe intervjuus „Tere, CODE ONE Koit“ selgitab Koit Toome, et: „*Jaauarikuus hakati lugude põhjasid tegema. Siis korraldati lauljate leidmiseks konkurss, millest ka meie Sarah'ga osa võtsime. Kõigepealt leiti meid Sarah'ga.*“

42. Vaidlustusavalduse kohaselt on kaubamärgi CODE ONE registreerimine vastuolus KaMS § 10 lg 1 punktiga 6, kuna rikutakse vaidlustajate varasemaid õigusi autoriõiguse esemele. Vaidlustusavalduse kohaselt on vaidlustajad ajavahemikul 1995-1998 avaldanud kolm albumit pealkirjadega „CODE ONE“, „CODE ONE 2“ ja „BEST OF CODE ONE“.

43. Vaidlustajad märgivad, et CODE ONE näol on tegemist heliteoste kogumike nimetusega, mis on võrdselt teostega kaitstud autoriõigusega.

44. KaMS § 10 lg 1 p 6 kohaselt õiguskaitset ei saa kaubamärk, mille kasutamine kahjustab varasemat õigust nimele, isikuportreele, kinnistu nimetusele, arhitektuuriobjekti nimetusele või kujutisele, autoriõiguse või tööstusomandi esemele või muud varasemat õigust.

45. AutÕS § 4 lg 2 ja lg 3 p 22 kohaselt teosed, millele tekib autoriõigus, on teoste kogumikud ja informatsiooni kogumikud. Sama paragrahvi lõige 5 alusel teose originaalne pealkiri (nimetus) kuulub kaitsmisele teosega võrdsel alusel. Teos on originaalne, kui see on autori enda intellektuaalse loominguga tulemus (AutÕS § 4 lg 2).

46. Apellatsioonikomisjon on käesolevas asjas esitatud tõendeid (sh vaidlustaja seadusliku esindaja ja tunnistaja ütlusi) kogumis hinnates tuvastatud, et CODE ONE kui tema teoste kogumiku pealkiri on Mikk Targo intellektuaalse loominguga tulemus. Taotlejate viidatud asjaolu, et nime CODE ONE kasutati enne albumite väljaandmist korduvalt esinemistel, ei muuda fakti, et CODE ONE on vaidlustaja intellektuaalse loominguga tulemus, mis on pealkirja originaalsuse kriteeriumiks. Asjas kogutud tõendid annavad alust järeldada, et vaidlustaja – Mikk Targo – loomeprotsessi (so enda intellektuaalse loominguga tulemusena nimega „CODE ONE“ pealkirjastatud teose/kogumiku väljamõtlemise) eesmärgiks oligi kasutada nime CODE ONE teoste kogumike ja neid esitava tema poolt juhitud esitajate kollektiivi tähistamiseks. Vastavalt AutÕS § 4 lg-le 6 teose kaitstud autoriõigusega eeldatakse, välja arvatud juhul, kui AutÕS või muudest autoriõigusaktidest tulenevalt esineb seda välistav ilmne asjaolu. Tõendamiskohustus lasub teose autoriõigusega kaitstud vaidlustajal. Pooled ei vaidle selle üle, et vaidlustajad on välja andnud eelnimetatud teoste kogumikud, ning et CODE ONE on just Mikk Targo ja Paul Lilje enda intellektuaalse tegevuse tulemus. Sellest tulenevalt leiab apellatsioonikomisjon, et vaidlustajatele kuuluvad enne kaubamärgi CODE ONE registreerimistaotluse esitamist tekkinud teoste kogumikega „CODE ONE“, „CODE ONE 2“ ja „BEST OF CODE ONE“ (sh teoste pealkirjadega) seotud autoriõigused.

47. Kaubamärgi CODE ONE registreerimist on taotletud muuhulgas meelelahutus- ja ajaviiteteenustele, raadio –ja teleprogrammide lavastamise, valmistamise, produtseerimise ning heli ja/või kujutise salvestamise teenustele. Ei saa välistada, et kaubamärgile CODE ONE õiguskaitse andmisel võib see kahjustada vaidlustajate eelnimetatud muusikateostega seotud isiklike (AutÕS § 12) ja varaliste õiguste teostamist (AutÕS § 13), sh õigust teose reprodutseerimisele ja levitamisele. Vaidlustajad on märkinud, et nimetus CODE ONE on

kaitstud autoriõigusega ja selle litsentsita taotlejate poolt kasutamine kahjustab nende varasemaid õigusi.

48. Taotlejad on vaidlustusavaldusele vastu väitnud, et CODE ONE näol on tegemist nende esitajanimiga ning neile kuulub AutÕS § 66 p 2 alusel õigus esitajanimele. Taotlejad rõhutavad, et vaidlustajatel puudub igasugune õigus lubada või keelata esitajanime CODE ONE kasutamist.

49. Apellatsioonikomisjon selgitab, et kaubamärgi registreerimisõigus ei saa tuleneda sellest, kas kaubamärk CODE ONE on taotlejate esitajanimi, millega kaasnevad esitajatele AutÕS §-des 66 ja 67 sätestatud isiklikud ning varalised õigused. Vastavalt KaMS § 10 lg 1 punktile 6 ei saa õiguskaitset kaubamärk, mille kasutamine kahjustab varasemat õigust autoriõiguse esemele, kui sellised õigused on olemas. Apellatsioonikomisjon tuvastas, et kaubamärgi registreerimine võib kahjustada vaidlustajate autoriõigusi, mis on seotud AutÕS § 4 lg 3 punktis 22 sätestatud teoste kogumikega. See, et taotlejatele võib kuuluda õigus esitajanimele, ei lõpeta veel vaidlustajate autoriõigusi. Selline järeldus on kooskõlas AutÕS § 62 lg-ga 2, mille kohaselt autoriõigusega kaasnevate õiguste teostamine ei piira autori või tema õigusjärglase autoriõiguse teostamist. Seetõttu ei pea appellatsioonikomisjon võimalikuks analüüsida taotlejate ja vaidlustajate väiteid, kas ja kui, siis kelle esitajanimi on CODE ONE, kuna sellest ei saa tekkida kaubamärgile õiguskaitse andmise kohustust. Arvestades käesoleva vaidluse asjaolusid ja vaidlustajate panust ansambli CODE ONE tegevuse korraldamisel, poleks iseenesest välistatud seegi, et ka Mikk Targo võiks olla teose esitajaks AutÕS § 64 järgi.

50. Seoses autoriõigustega väidavad vaidlustajad täiendavalt, et kaubamärgi CODE ONE registreerimine taotlejate nimele rikub vaidlustajate kui fonogrammitootjate õigusi, millised tulenevad muusikakogumike helisalvestistest. AutÕS § 69 kohaselt fonogrammi (helisalvestise) tootja on füüsiline või juriidiline isik, kelle algatusel ja vastutusel toimub teose esitamisest lähtuva heli või muu heli esmakordne õiguspärane salvestamine.

51. Ülalpool analüüsitud vaidlustajate tegevuse ning appellatsioonikomisjonile esitatud muusikaalbumite kaaneümbriste põhjal on tuvastatav, et CODE ONE helisalvestiste tootmine toimus vaidlustajate algatusel ja vastutusel. Muusikaalbumite kaaneümbristelt nähtub, et salvestamine toimus U-Boot studios ja väljaandjaks oli Artim, millede tegevust korraldab Mikk Targo. Taotlejad ei ole ümber lükanud asjaolu, et helisalvestiste tootmine toimus vaidlustajate algatusel ja vastutusel, millest tulenevalt ning lähtudes AutÕS § 62¹ lg-st 1 appellatsioonikomisjon ühtlasi eeldab autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti kaitset. Fonogrammi ümbris, millel asub vaidlustatud tähis CODE ONE fonogrammis salvestatud teoste kogumiku ja ühtlasi fonogrammi nime või selle eristatava osana, ei ole AutÕS § 71 kontekstis vaadeldav lahus fonogrammist, mis on vaidlustajate autoriõigusega kaasneva õiguse objekt.

52. Neil kaalutlustel tuleb vaidlustusavaldus rahuldada. Patendiameti otsus on vastuolus KaMS § 10 lg 1 punktiga 6.

53. Kuigi Patendiameti otsus kaubamärgi CODE ONE registreerimisasjas kuulub eeltoodust tulenevalt rahuldamisele, peab appellatsioonikomisjon siiski oluliseks pöörata tähelepanu ka kaubamärgi CODE ONE üldtuntusega seotud väidetele.

54. Menetlusosalised ei vaidle selle üle, et CODE ONE on üldtuntud kaubamärk. Ka appellatsioonikomisjon on seisukohal, et CODE ONE on kaubamärk KaMS § 3 järgi, mille kohaselt kaubamärk on tähis, millega on võimalik eristada ühe isiku kaupu või teenust teise isiku samaliigilisest kaubast või teenusest. Samuti ei ole poolte vahel vaidlust Patendiameti otsuses märgitud ja üldtuntud kaubamärgiga tähistatavate kaupade ja teenuste identsuses

ning samaliigilisuses. Menetlusosalised on eri meelt selles, kellele kuuluvad üldtuntud kaubamärgist tulenevad õigused.

55. KaMS § 7 lg 1 sätestatakse, et kohus tunnistab kaubamärgi üldtuntust kaubamärgiomaniku nõudel. Vastavalt § 7 lg-le 2 on kaubamärgi üldtuntuks lugemise õigus ka apellatsioonikomisjonil.

56. Nimetatud sätetest järeldub, et kaubamärgi üldtuntust tunnistatakse ainult kaubamärgiomaniku suhtes. Seega peab vaidlustusavalduse esitamise korral vaidlustaja tõendama, et üldtuntud kaubamärk kuulub talle, st et tal on tähise suhtes tekkinud kaubamärgiõigused (KaMS § 5 lg 1 p 1, § 12 lg 1, § 14). Euroopa Kohtu praktikas on selgitatud, et kaubamärgiõigused omandatakse kas märgi deponeerimise/registreerimise teel või märgi kasutamise käigus.

57. Menetlusosalised on leidnud, et kaubamärk CODE ONE omandas üldtuntuse enne 18. augustit 2005, kui taotlejad esitasid Patendiametile kaubamärgi registreerimistaotluse. Apellatsioonikomisjon peab võimalikuks järeldada, et tegelikult omandas kaubamärk CODE ONE üldtuntuse veelgi varem. Apellatsioonikomisjonile esitatud dokumentaalsetest tõenditest nähtub, et CODE ONE omandas laiema tuntuse ajavahemikul 1996-1998, kui ilmusid mitmed suure populaarsuse võitnud muusikalood, nagu „On küll hilja“, „Sellest saab meie suvi“ ja „Nüüd võin taas“. Plaadile „Best of CODE ONE“ lisatud raadioajakirjanike meenutustes järeldub, et CODE ONE muusikat mängisid praktiliselt kõik tolleaaja raadiojaamad. Raadio 2 edetabelis oli laul „On küll hilja“ 1996. aasta kevadeks püsinud 13 nädalat, so kauem kui ükski teine lugu varem. Laul „Sellest saab meie suvi“ püsis Raadio 2 enam mängitud lugude edetabelis 8 nädalat, neist 3 kõige kõrgemal kohal. Kõik CODE ONE plaadid kujunesid äärmiselt menukateks. Seda kinnitavad vaidlustaja esitatud andmed CODE ONE plaatide läbimüügi kohta. Kui esimest albumit „CODE ONE“ müüdi 1000 kassetti ja 200-300 CD plaati, siis teist albumit „CODE ONE 2“ juba 12000 -15000 kassetti ja 1000 plaati ning kolmandat albumit „Best of CODE ONE“ 5000 kassetti ja 5000 CD plaati. Arvestades Eesti muusikaturu väiksust, oli tegemist arvestatavate müügikogustega, mis viitab selgelt ansambli CODE ONE suurele populaarsusele. Lisaks plaatide turustamisele osales CODE ONE 1996-1998 suurematel üle-Eestistel kontserttuuridel [Lay's & Ruffles Suveshow (1996), Eesti Päevalehe kontserttuur (1997), Kolmikpauk (1997) ja Ratsa Rikkaks (1998)].

58. Kõiki neid asjaolusid arvesse võttes leiab apellatsioonikomisjon, et kaubamärk CODE ONE omandas üldtuntuse hiljemalt 1998. aastaks (Tööstusomandi kaitse Pariisi konventsiooni artikkel 6bis, kehtiv KaMS § 7).

59. Apellatsioonikomisjon on eelnevalt kindlaks teinud, et ansambli CODE ONE „kutsusid ellu“ Mikk Targo ja Peeter Lilje, kelle tegevuse eesmärgiks oli luua tantsumuusikat viljelev meelelahutusprojekt. Projekti algatajate sooviks oli seega muusika ja laulude esitamisega meelelahutusteenuse pakkumine tarbijale selleks spetsiaalselt loodud ansambli vahendusel. Selles teenuste valdkonnas on kaubamärk üldtuntuse ka omandanud. Vaidlustusavalduse esitajate tegevus ansambli kokkupanekul, nime väljamõtlemisel, lauljate valimisel, müügitöö korraldamisel, produtseerimisel, heliloomingu loomisel, viitavad selgelt, et meelelahutusteenust osutas Mikk Targo, kes seda hiljem korraldas lisaks TÜ Artim kaudu. Vaidlust ei ole selles, et taotlejad valiti ansambli lauljateks, millist rolli nad täitsid 1998. aastani. Ansambli laulude esitamine oli seega meelelahutusteenuse üheks osaks, seda iseloomustavaks tunnuseks. Sellest tulenevalt ei nõustu apellatsioonikomisjon taotlejatega, et ansambli laulmine tähendas kaubamärgi CODE ONE all meelelahutusteenuse osutamist enda nimel. Järelikult ei saanud ka kaubamärgi üldtuntuse omandamisel 1998. aastal kaubamärgist tulenevaid õigusi tekkida taotlejatel. Ainuüksi laulude esitamine ja sellega kaasnevad esitajaõigused ei loo

kaubamärgiõigusi üldtuntud tähisele. Kaubamärgiga CODE ONE seotud õigused omandasid vaidlustajad. Kuna kaubamärk CODE ONE omandas üldtuntuse enne kaubamärgitaotluse esitamist Patendiametile 18. augustil 2005, siis on kaubamärgitaotlus vastuolus KaMS § 10 lg 1 punktidega 1 ja 2.

60. Patendiameti otsuse tühistamise tõttu ei ole vaja analüüsida vaidlustajate väiteid taotlejate pahausksuse teemal, kuna see ei mõjuta enam vaidlustusavalduse rahuldamist.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes Tööstusomandi õiguskorralduse aluste seaduse § 61 ja KaMS § 7, § 10 lg 1 p 1, 2 ja 6, § 14 ning Pariisi konventsiooni artiklist 6bis, apellatsioonikomisjon,

o t s u s t a s:

- 1. Rahuldada Mikk Targo ja TÜ Artim vaidlustusavaldus.**
- 2. Tühistada Patendiameti 19. septembri 2006 otsus nr 7/M200501060 kaubamärgi CODE ONE registreerimise kohta klassides 9 ja 41 nimetatud kaupade ja teenuste suhtes ning kohustada Patendiametit jätkama menetlust apellatsioonikomisjonis tuvastatud asjaolusid arvestades.**

Vaidlustusavalduse menetlusosaline, kes soovib apellatsioonikomisjoni otsuse peale edasi kaevata menetlusnormide rikkumise tõttu, võib esitada kaebuse apellatsioonikomisjoni otsuse peale Harju Maakohtule kolme kuu jooksul apellatsioonikomisjoni otsuse avaldamisest arvates.

Vaidlustusavalduse menetlusosaline, keda ei rahulda apellatsioonikomisjoni otsus ja kes soovib jätkata vaidlust menetlusosaliste vahel hagimenetluse korras, võib esitada hagi teise menetlusosalise vastu kaubamärgi õiguskaitset välistava asjaolu või selle puudumise kindlakstegemiseks kolme kuu jooksul apellatsioonikomisjoni otsuse avaldamisest arvates.

Kui nimetatud kaebust ega hagi ei ole esitatud, jõustub apellatsioonikomisjoni otsus kolme kuu möödumisel otsuse avaldamisest ja kuulub täitmisele.

Allkirjad:

P. Lello

T. Kalmet

S. Sulsenberg